

VELEŇÁČEK 12

Zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň * Ročník XVII. (XI. KHS) * 15. červenec 2018

Anenské odpoledne

V sobotu 28. července 2018 si připomeneme svátek sv. Anny, patronky kostela i obce. Od 13 hodin bude otevřený kostel v Jedlce, který máte možnost prohlédnout, zapálit zde svíčky za své blízké a v případě zájmu si poslechnout i několik slov z jeho historie. Přístupná bude i věž postavená před 300 lety, se zvonem z poloviny 15. století, i půdní prostory, kde uvidíte také vzácné netopýry (vrápenec malý).

V neděli 29. července 2018 od 16,30 hodin se bude konat v kostele bohoslužba s doprovodem varhan k připomenutí svátku sv. Anny.

Anenská lípa má 1 rok

Minulý rok rozhodli členové Kulturně – historického spolku, že vysadí novou lípu (Anenskou – Anna je patronkou kostela a obce) na křižovatce cyklostezky směr Dolina. Všichni, kdo lípu vysazovali, věří, že se jí zde bude dařit nejméně dalších sto let. Výborně přežila první zimu na novém místě a letos na jaře obrostla krásnými zelenými listy. Jistě nejen všem, kteří projdou kolem, ale i lidem v obci, přinese klid a pohodu. Možná se poutníci nebo i cyklisté na chvíli pozastaví v jejím stínu, zavzpomínají na doby minulé a na obyvatele, kteří zde bydlívali.

Na snímku skupinka členů KHS, kteří lípu zasadili.

Výstava historických pohlednic.

Koncem června se v benešovském kině konala vernisáž výstavy historických pohlednic, které vydal Otto Henckel v Akademickém nakladatelství v Děčíně v roce 1915.

Součástí výstavy byly i historické dokumenty ke 100. výročí vzniku naší republiky a několik současných fotografií města Benešov n. Pl. Výstava je k nahlédnutí v době promítání letního kina a také hodinu před promítáním.

Foto L. Smejkal a archiv

Vzpomínky bývalé učitelky v Jedlce

Na vydání mimořádného čísla Veleňáčku, které vyšlo 1. července a bylo věnováno historii školy v Jedlce, se nám ozvala bývalá zdejší učitelka, která bydlí v současnosti až v Novém Městě nad Metují.

Ahojky, na netu jsem náhodou narazila na Veleňáček, tak jsem pátrala a začala se zajímat, jak šel život ve Veleni. Zdravím tímto všechny moje milé bývalé žáčky. Jmenovala jsem se Jana Podlahová, provdaná Mášová. Učila jsem ve škole v Jedlce od roku 1962 do roku 1968, kdy jsem se

vdala. Mám před sebou dvě fotky tříd – jednu z roku 1963 s podpisy žáků 3. a 5. třídy, druhou asi z roku 1968, kde už podpisy nejsou. Takže si pamatuji jen silnou čtyřku: Jarda Valík, Hodulík, Roman Smolík, Peterka... Také Boženka Chocheľová, která krásně kreslila, Kubšovic kluci – to byli premianti, tatínek řidič a maminka pečlivá a vstřícná. Pokud by se mi někteří bývalí žáci ozvali, ráda si počtu, jak s vámi šel a zatočil život, a zavzpomínám. My kantoři si často pamatujeme jen ty uličníky...

Prožila jsem tam u Vás několik krásných i krušných let. Trpěla jsem zimou u kamen, brodila se horami sněhu, mrzla na vlakové zastávce, jezdila stopem, na černo rychlíkem do Benešova a zpět chytala osobák. A na té strašné velenšské železniční zastávce jsem pročekala spoustu času, zvláště v zimě. Jedna zima byla obzvláště krutá, 26°C mrazu, ve škole topil pan ředitel od rána do večera. Později jsem jezdila do Děčína autobusem. Přijížděl z Verneřic, takže často nepříjel pro hory sněhu.

Uklouzla jsem na kravinci při běhání s dětmi po louce a dosedla do něj. Chodili jsme na tu horní paseku vysoko nad školou. Sbírali jsme petrklíče, heřmánky, mařinku, čistili hlavy od vši. Hlásila jsem i do místního rozhlasu. Občas stála u školky stará paní s vajíčky pro mě a ve školce jsem dostávala k obědu králičí stehno.

Jednou přijel pan inspektor Krulich na inspekci, velmi se mu u nás líbilo. Učila jsem 16 druháků a 10 čtvrtáků, což si dnes asi nikdo z mladých neumí představit. A čtvrtáci - ti tak z paměti mrskali velkou násobilku, že si je osobně pan inspektor nevěřicně přezkoušel. Dostala jsem odměnu tehdy závratných 600 Kč (pozn.: něco málo přes 800,- Kč byl tehdy měsíční nástupní plat učitelů).

Vzpomínám i na krám, kde jsem si kupovala kokosovou čokoládu za 5 Kčs, hřiště, kde jsme si hráli s míčem a cvičili. Po vyučování jsem vždy pádila na vlak, nebo později na autobus, nejčastěji ale na stop. Stačilo vyjít před školu... tenkrát to bylo běžné.

Takže, když si jeden žák o přestávce zarazil přední zuby do dásní, tak jsem před školou mávla a už jsme jeli do Benešova k zubaři. Vidím dodnes ty jeho řezáky obtisknuté v lavici. Dneska už bych se s dětmi nepoznala, budou to taky senioři.

Pamatuju si krásnou řeku, leďňáčka. Toho jsem tam viděla poprvé a naposled v životě. Taky nakupené kry, odstřelovali je. Ředitel Justra vedl školu moderně, měli jsme i sluchátka pro práci v odděleních. Dneska tam učit, to by musela být docela brnkačka s těmi všemi moderními pomůckami. Věřte, že mám občas o té škole sny. Moje dcera Alice je taky učitelka. Je to v naší rodině nakažlivé, učitelkou je i vnučka, celkem již 5. generace kantorů. Bydlím již dlouho docela daleko od Děčína, v Novém Městě nad Metují, přesto budu velice vděčná za cokoliv, co mi laskavě o škole a bývalých žácích pošlete, napíšete. Zatím se mějte moc krásně tam v těch kopcích.

Jsem potěšena, že můžu zavzpomínat na krásné chvíle u Vás a napjatá, kdo z mých bývalých žáčků se ozve. Srdečně zdravím všechny do Malé i Velké Veleně, Jedlky, Soutěsek a přeji hezké dny s úsměvy.

Jana Mášová

Pozn.: Pokud si někdo z bývalých žáčků na tuto paní učitelku vzpomenete, je možné jí poslat vzkaz. Odpověď adresujte na některý z kontaktů uvedených v tiráži – váš vzkaz pošleme. Foto archiv J. Mášové.

Od roku 1968 již uplynulo 50 let – v naší obecní kronice je pouze několik slov

Pro správné pochopení vstupu vojska Varšavské smlouvy členů strany i občanstva, proběhlo vše v klidu. Práce MNV neutrpěla, normálně se schůzovalo a život běžel dále.

Školní rok zahájen za situace, kdy v naší republice byla vojska Varšavské smlouvy, která přišla, aby zabránila kontrarevoluci. Na závěr prvního dne dětem a rodičům byl promítnut film z MDD na hřišti u školy. Za onemocnělou učitelku s. Mášovou, která se již na školu nevrátila, nastoupil učitel v důchodu s. J. Trefný. Ve státě vznikly další dětské organizace, ale u nás na škole zůstala PO (pionýrská organizace).

V tomto roce oslavila veřejnost 100. výročí zavedení povinné školní docházky.

Toto je celý doslovný přepis kroniky za rok 1968.

Velenáček, zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň * www.mala-velen.estranky.cz * tel: 607 583 271 * e-mail: mala-velen@seznam.cz.
Odp. redaktor: Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29. Členové redakce: Milan Hurl, František Stibor. Tisk: Milan Dostál. Foto archiv. Neprodejné. Pravidelné doručování tištěné verze v obci je možné objednat. Povoleno MKČR, reg. číslo: E 18183. Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků.
Náklad: 110 výtisků. Uzávěrka dalšího čísla je 10. 8. 2018. **Toto číslo vyšlo 15. 7. 2018**